

BARANYAI

125 FT

Civil Korzó

REGIONÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

VI. ÉVFOLYAM - 4. SZÁM

2010. MÁJUS

CIVIL KÖZÖSSÉGEK HÁZA

H-7624 Pécs, Szent István tér 17.
 Telefon: +36 72/ 215 543, 511-815; Fax: +36 72/ 315 679
 E-mail: nevhaz@t-online.hu; Web: www.civilhaz-pecs.hu

A CIVIL KÖZÖSSÉGEK HÁZA JÚNIUSI PROGRAMJAI

KIÁLLÍTÁS

GEBAUER GALÉRA

- 2010. június 4-én, pénteken 19.30-kor nyílik **Elvarázsolt kastély** címmel az Ifi Géniusz az Aulában programsorozat keretében a Magyar Képzőművészeti Egyetem, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem és a Nyugat-Magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézet hallgatóinak kiállítása. A kiállítás megtekinthető: 2010. június 11-ig
- 2010. június 15-én, kedden 17 órakor nyílik **Kovács Attila** grafikai kiállítása. A kiállítás megtekinthető 2010. július 1-jéig.
- 2010. június 15-30-ig látható az ISPA **Ökotárgyak** pályázat díjazottainak kiállítása a Tükör teremben

HALÁSZ REZSŐ GALÉRIA

- 2010. május 25-től június 19-ig látható **Czink Gabi – Juhász Janka – Nagy Szilvia. TERMÉSZETES EMBEREK** című kiállítása.

A kiállítások megtekinthetők hétköznaponként 9-19-ig

PROGRAM

Június 1-jén, kedden 18 órakor

Kollektív Képbírálat
 MECSEKI FOTÓKLUB

Június 2-án, szerdán 17 órakor

SANSZ Filmklub (További információ: Esélyek Háza 72/210-794)
Az én kis falum – színes, magyarul beszélő, cseh szlovák vígjáték, 98' 1985

Június 5-én, szombaton 14 órától

Programok a kertben az „Önkéntesek napja” alkalmából

Június 5-én, szombaton 17 órakor

Kempf Márta diplomakoncertje

Június 8-án, kedden 16.30-kor

Magyar múlt Dél-Amerikában
 Előadó: Nagy Sándorné
 A PÉCSI MAGYAR-SPANYOL TÁRSASÁG rendezvénye

Június 8-án, kedden 18 órakor

Tematikus pályázat: Pécs az EKF építések előtt
 MECSEKI FOTÓKLUB

Június 8-án és 9-én, 9 órakor

TÁMOP 5.5.3 – Településfejlesztés

Baranya megyei civil szervezetek komplex szervezetfejlesztése
 TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

Június 9-én, szerdán 10 órakor

Szervezetkutatás-Közösségkutatás workshop
 PTE KOMMUNIKÁCIÓ- és MÉDIATUDOMÁNYI TANSZÉK rendezvénye

Június 15-én, kedden 18 órakor

Ön – Kép
 A Mecseki Fotóklub tagjai 5 perces vetítéssel mutatják be saját munkásságukat
 MECSEKI FOTÓKLUB

Június 16-án, szerdán 10 órakor

Véradással egybekötött Civil Kerti Party a Vöröskereszt szervezésében

Június 24-én, csütörtökön 15 órakor

Kézműves Foglalkozás Fogyatékkal Élőknek
 A NEMART GALÉRIA szervezésében

Június 25-én, pénteken 9 órakor

TÁMOP Szervezetfejlesztés – Projekttervezés

Baranya megyei civil szervezetek komplex szervezetfejlesztése
 TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

Június 29-én, kedden 9 órakor

Kreatív városok – Konferencia

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

Minden hétfőn 15.00 órakor

A Pécsi Nyugdíjas Pedagógusok BARÁTSÁG KÓRUSÁNAK próbái
 Karnagy: *Gálfiné Magyar Ibolya*

Minden hétfőn 18 órakor

FÜSTI-MOLNÁR ÉVA SZÍNISTÚDIÓ felnőtteknek
 Vezeti: Füst-Molnár Éva, Jászai díjas művész

Minden hétfőn és csütörtökön 19 órakor

PÉCSI KAMARAKÓRUS próbái
 Karnagy: *Tillai Aurél*, Liszt-díjas karnagy

Minden kedden 18.00 órakor

MECSEKI FOTÓKLUB

Minden hónap első keddjén 15 órakor

ÖRÖKIFJÚ NYUGDÍJASOK Klubja

Kéthetente (páros) keddenként 16 órakor

BARANYA FOLT foltvarró kör foglalkozása

Minden szerdán 16 órakor

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓ MŰHELY foglalkozása
 Vezeti: *Miklya Gábor*, szobrászművész

Minden hónap harmadik szerdáján 15 órakor

VERS- ÉS PRÓZAMONDÓ PEDAGÓGUSOK KLUBJA
 Vezeti: *Sólyom Katalin*, Jászai-díjas művész

Minden szerdán 17.30 órakor

FOTÓS TANFOLYAM (Barbakán fotóiskola)
 Vezeti: *Dékány Zsolt*, fényképész

Minden csütörtökön 15.30 órakor

BELVÁROSI RAJZISKOLA
 Vezeti: *Nemerey Péter*

Minden pénteken 15 órakor

FÜSTI-MOLNÁR ÉVA SZÍNI STÚDIÓ
 Vezeti: *Füst-Molnár Éva*, Jászai-díjas művész

Minden pénteken 16.30 órakor

FINN TANFOLYAM haladóknak
 Vezeti: *Anja Haaparanta*, lektor

Minden pénteken 18 órakor

FINN TANFOLYAM kezdőknek
 Vezeti: *Anja Haaparanta*, lektor

Minden pénteken 18 órakor

REPÜLŐ-KLUB
 A BM Repülő és Ejtőernyős Klub Vitorlázórepülő Szakosztályának szervezésében

Minden pénteken 17.00 órakor

Énekvarázs
 Nép daléneklés énektudástól függetlenül bárkinek
 Vezeti: *Palacska József*
<http://enekvarazs.uw.hu>

7624 Pécs, Szent István tér 17.

Telefon: +36-72/215-543

Telefon/Fax: +36-72/315 679

E-mail: nevhaz@t-online.hu

TARTALOM

KÖZELRŐL

Szívből jövő képek 4

HATÁRTALANUL

Szülőföld, ahol jól érezzük magunkat! 6

PÉCS NEVEZETES EMBEREI

Dr. Bolgár András igazgató 8

KULTÚRA

Miből lesz a cserebogár? 9

Alfons Mucha a grafika mestere 10

Ifi Gényusz az Aulában 18

CIVIL ÉLET

Somogy megyei civil szervezetek komplex fejlesztése 13

Ez tényleg ilyen egyszerű! 18

PÁLYÁZATI AJÁNLÓ

16

Volt egyszer egy érettségi

Valahol Magyarországon, egy középiskolában, alsóbb évfolyamok kószálnak a termek között. A fiatalok elgyötört arca jelzi, hogy itt van az év vége. Hirtelen feltűnik egy jelenség! Suhan a folyosón, kiskosztümben mosolyog, és mobilját szorongatva reménykedik. Igen! Ő a vizsgázó, a jelölt! Pár másodper múlva bemutatja az általa leírtakkal: „a magyar történelem első koronázása – nagy sándor”! Hősünk tovább mosolyog, miközben inci-finci hangon visszakérdez: „megvan, ugye megvan? Igen! Megvagyunk, Mi így együtt szépen I. Szent Nagy Sándor alapította országunkban, ahol a jelöltek egy része nemzeti királyainkat keveri. Valaki megkérdezte, mi lehet még egy ilyen agyban? Miről maradunk le, mitől foszt meg Bennünket, ha nem hallhatjuk Őt, és nem imádhathatjuk rendkívüliségéért? Sok kérdés merül fel bennem. Tényleg mindenkinek érettségit kell adnunk? Alkalmatlan, félművelt emberek állnak készen, hogy letámadják a munkaerőpiacot. Belegondolni is rossz, hogy mennyit ér egy olyan tanuló oklevele, aki egyébként összekeveri a földrészeket, egyetlen memoritert sem tud irodalomból. Egyre többen szóbeliznek matematikából, mert nem érik el a 20%-ot, és hát tudjuk, hogy a magyar történelem ismerete iszonyú mélységekre emelkedett. Hova sülyed még az ország, és vele együtt a középfokú oktatás? Ki, vagy kik a hibásak, hogy idejutottunk? A fantasztikus tanárképzés, a tévútra tért, pedagógiailag alkalmatlanok, akik előzönlík a pályát, a liberális oktatáspolitikát, a szülők, akik maguk fölé helyezték elkényeztetett gyermekeiket, vagy az oktatást elsibolító szélhámosok? Faludy György: Engem még tanítottak c. versének egyik részlete jut eszembe. *„Engem még tanítottak; és te tudod, mit hol keress; korán születttünk; újabban hülyéket nevelnek ki az iskolán.”* A környező országokban, több lépcsőben vezették be a kétszintű érettségit. Nálunk egyik pillanatról a másikra ránk erőltették. A kezdeti botrányos időszakot leszámítva a rendszer jól működik, de nem teljesen nyújtja azt, amire létrehozták. A kétszintűség célja az volt, hogy a középiskola elvégzését a középszint, a felsőoktatásba vezető utat az emelt szint biztosítja. Időközben, az üzleti alapon burjánzó felsőfokú képzés felülírta

az emelt szint szükségességét. A középszintű érettségi lassan felértékelődött. Fiataljainknak nehéz az emelt szint, vagy a 11-12. évfolyam becsületes elvégzése. Ma, az elégséges és közepes tanulók többsége tömegesen lép át a felsőfokra. Nálunk, még mindig nem a valós szükségletek döntenek, hanem az üzleti lobbierékek. Az egyetemi falak között, középiskolai felzárkóztatásban részesülnek a diákok, a középiskola pedig a 9. évfolyamot zárkóztatja fel. Mindenki felzárkóztat mindenkit! Amerikánálódunk! Vajon hol csúsztak el ennire a dolgok? Ha választ akarunk kapni, vissza kell mennünk az időbe. Walt Disney összeszűrte a levelet John Lennonnal. Mindent lehet, nincsenek tilalmak, szabályok, és ha a nebuló nem tanul, nem teljesít, az nem az ő hibája, hanem a környezeté, amelyben él. Infantilis, lebutított társadalmunk azt sugallja, hogy semmiért nem kell felelősséget vállalnunk! Ahol értékviszág van, ott az oktatás és a nevelés is válságban van. Nyugaton a helyzet viszont megváltozott. Dr. Spock, és Françoise Dolto hívei kezdenek háttérbe szorulni. A liberális oktatáspolitikát csődöt mondott szerte a világban, így nálunk is! A „homo digitalis” vegetál. Egy kedves barátomtól hallottam *„mi nem szolgáltunk, hanem értékeket közvetítettünk!”* Születőben van a „homo illustris”. Szükség van a tisztánlátásra, az egyetemes értékek helyreállítására. Reménykedhetünk, hogy elembertelenedő társadalmunkban is jelentkezik a megújulási igény. Az érettségi rendszer változásai ezt bizonyítják. Egyre nehezebbek a feladatok, szigorúbbak, pontosabbak a javítási útmutatók. Mindez azt jelenti, hogy jó irányba mozdultak el a dolgok, és a teljes objektivitás felé haladunk. Egyre több egyetemi szak fogalmazza meg az emelt szintet, mint alapfeltételt. Szigorítják a felvételi pontokat és a pluszpont lehetőségeit is. Megfogalmazódott, hogy 200 pont alatt nem juthatnak be a hallgatók. A színvonal tehát emelkedik, és lesznek olyan diákok, akik nem jutnak hozzá az érettségihez sem. Velük kapcsolatban jutott eszembe, Alfred Camus gondolata: *„Senkinek sem kötelessége, Hogy nagy ember legyen, Már az is nagyon szép, Ha valaki ember tud lenni”*

Prucsi Zsolt

A lap megjelenését

támogatja:

Nemzeti Civil Alapprogram

Szociális és Munkaügyi

Minisztérium –

Társadalmi Párbeszéd és

Civil Kapcsolatok Főosztály

BARANYAI Civil Korzó

IMPRESSZUM

Baranyai közösségi lap

Megjelenik havonta

Kiadja: a Nevelők Háza Egyesület (7624 Pécs, Szent István tér 17.)

Felelős kiadó: Vincze Csilla

Főszerkesztő: Hajnal Zsolt

Szerkesztőség: 7624 Pécs, Szent István tér 17.

Telefon: (72) 215-543 • Telefon/fax: (72) 315-679

Web: www.civilhaz-pecs.hu, E-mail: civilkorzo@civilhaz-pecs.hu

Munkatársak: Fenyvesi Kristóf, Hajnal Zsófia, dr. Kanizsai Péter,

Megyesi Schwartz Éva, Prucsiné Fűri Ildikó, Pusch Gizella, Tóth Krisztina, Trebbin Ágost

Fotó: Mihály László

Tördelés, nyomdai előkészítés:

Edenscript Kft. e.graphic stúdiója – 72/227-350 – 30/500-84-13

www.edenscript.hu • info@edenscript.hu

Nyomdai munkálatok: Druckmodul Nyomda és Kiadó Kft., Siklós

Nyilvántartásba vételi szám: 2.9.1/1037-1/2005

ISSN 1787-9728

ISSN: 1787972-8

Szívből jövő képek

Pusch Gizella

HANGOSKÉP címmel zenei témájú amatőr, ifjúsági fotópályázatot hirdettek Pécsen. **GÁBOR ZSÓFI** négy fotóból álló sorozatával nyerte meg a pályázatot. A fiatal fotós nem csak a képek nyelvén tudja kifejezni érzéseit, de fantasztikus lelkesedéssel tud mesélni is a fényképezésről. Szinte kérdezni sem kellett...

– **Mesélj a képekről, amikkel nyertél!**

Az egyik az Ördögkatlan Fesztiválon készült, az Anonym Project frontemberét, Holdosi Zsoltot ábrázolja. A zenekar tagjai nagyon kedves barátok, szeretem a zenéjüket. A másik úriember Bóra Áron dobos, családi barát és hihetetlen átéléssel tud zenélni, ez szintén megfogott. A következő a Zagar együttes énekes, a PEN-en készült a fotó. Mellette a 30Y frontembere, Beck Zoltán. Ez a kép egy olyan pillanatban készült az Ördögkatlan fesztiválon, amikor Zoli bejelentette, hogy Cseh Tamás elhunyt. Ők lelkileg egy hullámhosszon voltak, fontos volt számukra Cseh Tamás és látszott rajtuk, hogy nagy veszteség érte őket és a zenei világot. Megfogott ez a fajta részvét. A bejelentéstől kezdve teljesen más hangulatot vett a rendezvény: elementáris erővel zajlott tovább a koncert, Zoli teljesen átlényegült a színpadon, és ez látszott rajta. Nagyon kifejező számomra ez a kép.

– **Van kedvenc témád?**

– Általában az emberekről szóló képeket szeretem, a szociofotó mindenképp megfog, a természetfotó nem annyira. Inkább az ellesett pillanatok érdekelnek. Megfigyelő alkat vagyok, azt hiszem, nekem ez megy jobban. Nagyon szeretem a tematikus, illusztratív képeket is, amikor egy elvont témához kell képet kigondolni. Egy tanárom szerint a nők sokkal szociálisabbak és könnyebben ráhangolódnak az ilyesmire – rám ez igaz. Szeretem az embereket fényképezni, és azt sem bánom, ha tiltakoznak miattam.

– **Szoktál konfliktusba kerülni a fotózás miatt?**

– Vegyesek a tapasztalataim. Van, aki még pózol is, van, aki tiltakozik – senkivel sem vagyok erőszakos. A közösségi oldalakon olyan embereknél is megtalálom a képeimet, akik nem a közeli ismerősökhöz tartoznak. Magam is meglepődöm rajta, hogy szeretik ezeket a fényképeket, és ez sokat jelent, amikor kicsit elcsüggedek – mert sok munka és stressz jár ezzel

a tevékenységgel. De ez a stressz visz előre: a maximalizmus, amivel én pörgök, sokszor kibírhatatlanná tesz, de mindig igyekszem a legjobbat kihozni abból, amit csinálok. Ha időbe kerül, ha fáradtságba – nem érdekel, semmi sem fogható ahhoz az érzéshez, amikor a végén azt mondhatom, hogy ez így most pöpec. A fotópályázatra beadott képeimet így pár hónap távlatából végignézve pedig már be sem adnám.

– **Mikor indult nálad ez a fotószeretet?**

– Kislány koromban édesapám, aki amatőr fotós, előszeretettel fényképezett engem, mint egyszem gyermekét. Én közben kíváncsiskodtam, hogyan is működik ez a ketyere, ő pedig türelmesen válaszolt. Idővel megkaptam tőle a féltve őrzött gépét. Ezen a filmes gépen tanultam, ami a mai napig megvan és működőképes. Ma már nem csak ezt használom, mert a film kapcsán egy másik jellegű géppel, a Lomo Oktomattal is próbálkozom: ez a gép 8 picit exponál egyetlen kockára, ami nagyon izgalmas kísérletezés. Az első digitális tükörreflexes gépem a ballagásomra kaptam, de később már saját erőből bővítettem a felszerelést.

Érettségi után először megtanultam a szakmát, majd a kiadványszerkesztést

Budapesten. Ezután visszajöttem Pécsre, a Pollack Mihály Műszaki Karon média-technológus asszisztens képzést szereztem, ami jó alap, hogy naprakész legyek a szakmában. Aztán a BTK-n kommunikáció és médiatudomány szakra jelentkeztem, most fejezem be az első évet.

Nem zsáner – Zságer

Volt egy fajta vizuális késztetésem, az iskolában jöttem ehhez a gyakorlati dolgok, a műszaki háttér. Engem nem vonz annyira a művészeti iskola, ott kicsit erőltetettnek tűnt a légkör. Hajlok a makacsságra, így nem sajnálom, hogy nem vettem fel, elégedett vagyok.

Vállalkozóként dolgozom, céges és magánmegrendeléseim is vannak, esküvőket és babákat is fotózom felkérésre. Nálam ez még nem rutin, ezek a képek szívből

Játék

jönnek, és soha nem akarom úgy végezni a munkámat, hogy az csak a megélhetéért történjen. Szerencsére vannak olyan munkáim, amik lehetővé teszik az anyagi önállóságot.

– **Apukád örül a pályaválasztásodnak?**

Szerintem büszke rám. Annak idején nem volt abban biztos, hogy mit tudok majd elérni, de sosem mondták a szüleim, hogy ne csináljam, végig mellettem álltak. Nem mindig értik, hogy miről beszélek, amikor elragad a hév, de sosem vonták kétségbe, hogy ne tudnék ebből hasznos dolgot létrehozni. Én így létezem, ez a fajta látásmód jellemző – akár előttem van a fényképezőgép, akár nincs.

Dolgoztam a PTE lapjának, az UnivPécsnek, ami kemény tanulás volt, de nagyon sokat köszönhetek nekik.

Ráhangolódtam a riportfotókra, jó volt látni, hogy tudok kicsit más képet adni egy eseményről, mint mások. A tanulás mellett biztos nem működött volna, hogy fotóriporterként rohangálok, határidőkkel viaskodok, és a nap végére kifekszem. Azt gondolom, hogy nincs még ez a meccs lejátszva: rengeteg perspektíva van még a sajtófotózásban. Ugyanakkor nem csak a fotózásnak köteleztem el magam, hanem a vizuális kommunikációnak is, sőt, a tanítás is érdekel.

Sugár János írta a Blaha Lujza téri fényújságon: „Dolgozz ingyen vagy végezz olyan munkát, amelyet ingyen is elvégeznél.” – nálam ez így van. Nap, mint nap látom az embereken, (?) hogy mennyire tudnak örülni egy-egy képnek, és engem ez éltet.

Szűnyogok eledele

MŰ-ZENE-KÉP

(Műélvezet, zeneszeretet, képzelet)

2009. október

Mű-Zene-Kép címmel *komplex*, a különböző művészeti ágakat összefogó *programot* szervezett a Pécsi Kulturális Központ 2009. októberében a Zenei Világnaphoz kapcsolódóan, a város különböző helyszínein. Céljuk **fiatal alkotók bevonásával** együttműködve a Pécsi Művészeti Szakközépiskola, a PTE Művészeti Kar, illetve a városban működő művészeti iskolákkal megszólítani az ifjúságot alkotóként és befogadóként egyaránt egy olyan rendezvényt, ahol az *improvizáció és a kreativitás* játssza a főszerepet. Az elképzelés *komplexitása több művészeti ág, stílus, előadásmód találkozását* tette lehetővé.

Zenei témájú fotópályázatot hirdettek, irodalmi művek feldolgoásaiból válogató kóruskoncert csendült fel a Csontváry Múzeumban, fiatal előadóművészek improvizáltak fiatal fotóművészek alkotásaira, az érdeklődők megismerkedhettek zene és mozgás egymásra hatásával Kokas Klára (1929-2010)

zenei nevelésmódszerében, felhangzott Ferenczi György és a Rackajam Petőfi Vándorszínház és a Hangzó Helikon-sorozat Petőfi-estje.

- A program egy amatőr, ifjúsági fotópályázat meghirdetésével indult, melynek témája a ZENE.

A program címe HANGOSKÉP. A legjobb fotókból nyílt kiállítás november elejéig volt látható a Magyarországi Volksbank Zrt. pécsi bankfiók-galériájában (Pécs Király u. 66.- Királyház)

A pályázatot két korcsoportban hirdették meg a tavasz folyamán. (14-18 év, 19-25 év)

A pályázati anyag elbírálására neves szakemberekből álló zsűrit kértünk fel.

Természetesen a kiállításon való megjelenés mellett kisebb díjazásban is részesültek a nyertesek.

A HANGOSKÉP Ifjúsági Fotópályázat díjazottjai

I. korcsoport (14-18 év)

1. helyezett: Novotny Virág kollekciója – Ujjgyakorlat, Ostinato, Tremolo

2. helyezett: Generál Kristóf: Sax

3. helyezett: Erostyák János: Vizizene
különdíj: Kálovics Réka: Készülődés

II. korcsoport (19-25 év)

1. helyezett: Gábor Zsófia kollekciója –

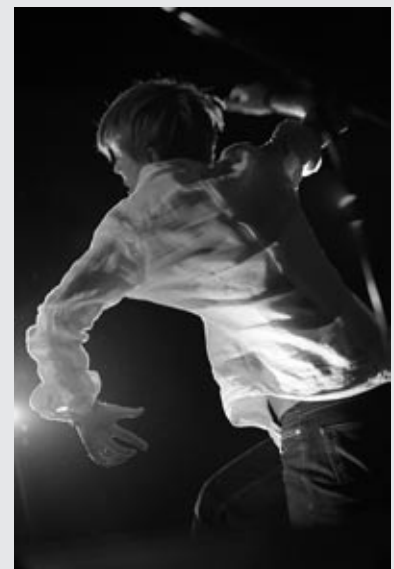
Nem zsáner, Zságer, XY, Játék, Szűnyogok eledele

2. helyezett: Bergics Balázs: Moldovan Stefan a palatkai bandából

3. helyezett: Slabéczi Tamás kollekciója – Death is not glamorous,

Have heart, Newborn

különdíj: Tóth Ádám: Agitato

XY

Szülőföld, ahol jól érezzük magunkat!

2010. tavaszán folytatódott a proHáló Hálózat határon átnyúló kapcsolatainak építése. Felvidék és Erdély után ezúttal Kárpátaljára látogatott a hálózat nemzetközi munkacsoportja április 9-10-én. A beregszászi találkozóra az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda szervezésében került sor.

A kétnapos találkozó első napján a proHáló Nemzetközi munkacsoportjának tagjai mutatták be a hálózat működését és tevékenységét:

- Bárdos Ferenc (Életfa Környezetvédelmi Szövetség – Eger) ismertette a hálózat felépítését, működési alapelveit és értékelési rendszerét;
- Hajnal Zsolt (Nevelők Háza Egyesület – Pécs) mutatta be a hálózati PR-t a proHálóban;
- Kovács György (Civil Szervezetek Regionális Szövetsége – Székesfehérvár) mutatta be a hálózat egy modellértékű kistérségi tevékenységét;

ezt követően került sor a proHáló munkacsoportjainak bemutatására:

Hudi Zsuzsa (Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület – Veszprém) a Nemzetközi munkacsoport, Kovács Kamilla (Regionális Civil Központ Alapítvány – Miskolc) a Képzési munkacsoport, Paliczné Pelenczei Szilvia (Első Nyírségi Fejlesztési Társaság – Nyíregyháza) a Helyi Fejlesztési munkacsoport és Varga Endre (Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület – Veszprém) a Marketing munkacsoport tevékenységét ismertette.

A hivatalos programot követően Csobolya József tanár úr (idegen)vezetésével mentünk át szálláshelyünkre a patinás Arany Páva hotelbe. Útközben végigsétáltunk Beregszász főutcáján, megnéztük a város nevezetességeit, magyar emlékeit. Séta közben betértünk a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolába is, amely az egykori Törvényszék épületében működik. Sétánk során megállapíthattuk, hogy Beregszász belvárosa a monarchia hangulatát idézi, néhány a szovjet időket és építészeti stílust idéző épülettel „kiegészítve”. A városnézés után megvacsoráztunk, majd azt követően kötetlen beszélgetés kezdődött kárpátaljai vendéglátóinkkal, ahol mindannyian választ kaptunk kérdéseinkre, főként a magyar és az ukránjai belpolitikai viszonyok, a civil szektor helyzete, az állam/önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolata került szóba.

Másnap vendéglátóink bemutatkozásával folytatódott a program:

Homoki Szilvia, Beregdéda jegyzője, a falusi zöldturizmus helyi szervezője beszélt a turizmus fejlesztés nehézségeiről, az állami támogatás hiányáról, valamint arról, hogy Kárpátalja e magyar lakta településén minden idelátogató számíthat a házigazdák hagyományos vendégszeretetére, aki a falusi életformát kívánja megismerni. Egyébként a faluból egész Kárpátalja bejárható csillagutászerűen idegenvezető segítségével.

Házigazdánk Tarpai József, az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda vezetője ismertette az iroda tevékenységét:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Tanács a Kárpátaljai Megyei Tanáccsal partnerségben 2003-ban indította el az Európai Unió Tacis programjának támogatásával a „Cooperation Bridge 2003” (Hid az együttműködéshez 2003) című projektjét.

A projekt elkészítését a két megye gazdasági-társadalmi, természetföldrajzi és történelmi összetartozása, a hasonló problémák, és a gazdasági elmaradás ellen való küzdelem indokolta.

Magyarország és Ukrajna időben eltérő EU-s csatlakozásából fakadó hatások kezelése olyan kihívást jelentett a határmenti térségeknek, amelynek megfelelni csak az intézményrendszer fejlesztésével, a gyakorlati tapasztalatok kölcsönös átadásával, az együttműködés ösztönzésével lehetett.

A kihívásokat, problémákat szem előtt tartva a „Cooperation Bridge 2003” projekt „Az ukrán-magyar közös határmenti térségfejlesztési koncepció” átfogó céljának megvalósításához az intézményi háttér megerősítésével, partnerhálózat kiépítésével és a tudás transzfer megerősítésével nyújtott segítséget. A projekt keretén belül a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Fejlesztési Ügynökség mintájára kialakításra került az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda.

Az iroda céljai és feladatai:

- Határmenti területek fejlesztésének összehangolása,
- Határmenti együttműködések kialakítása, a meglévők erősítése,
- Az Ukrán – Magyar határmenti együttműködés intézményi háttérének megerősítése,
- A területfejlesztési tudás transzfer révén az Európai Unió csatlakozásából adódó előnyök kiaknázása és az abból adódó hátrányok leküzdése,
- Projektgenerálás,

- Határmenti együttműködést célzó projektek kidolgozása,
- Információnyújtás.

A projekt fenntarthatósága indokolta azt, hogy a partnerek egy közös szervezet megalapításával folytassák tevékenységüket, amely hosszú távon megteremtheti az alapját a határon átnyúló kezdeményezések intézményi háttérének és hozzásegíti a határregiót az Európai Unió forrásokat hatékony felhasználásához.

Szűcs László, a Beregszászi Járás Csernobil Gyerekszövetség vezetője elmondta, hogy azokat a gyerekeket képviselik, akiknek a szülei likvidátorként vettek részt az 1986-os csernobili katasztrófa után az erőmű megtisztításában (Szűcs Lászlót 1986. decemberében tartalékos tisztként vezényelték a zónába). A gyerekek 18 éves korukig kapnak segítséget, amennyiben bizonyítani tudják, hogy a csernobili katasztrófa miatt sérültek. Jelenleg 125 sérült gyerekek állnak kapcsolatban, közülük mindössze egy kapta meg a státuszt. A válság miatt az utóbbi két évben minden támogatást megvontak az érintettektől.

Rendezvényeik:

- Április 25-26. a Csernobili katasztrófa évfordulója, melyhez kapcsolódik egy rajzpályázat, melynek eredményhirdetésekor meghívják a gyerekeket, hogy megismerjék Kárpátalját
- Csernobili emlékmű állításban vettek részt Beregszászon, 2008. december 15-én, a likvidátorok napján
- Gyerekeket táboroztattak támogatásból Debrecenben, Egerben és Zánkán

Végezetül Dants Karolina, az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda munkatársa mutatta be a kárpátaljai civil életet:

Ukrajna függetlenné válása (1991) után rohamosan növekedett a civilek száma.

Arany Páva Szálloda

2008-ban a 8491 szervezetből 6516 politikai szervezet, nonprofit szervezet 1975, ebből 140 szervezetnek van hivatalos bejegyzése a bíróságon. A nem bejegyzett szervezetek működnek, de nem pályázhatnak. Kárpátalján csak 3 fő kell az alakuláshoz, míg Magyarországon 10 fő. A bejegyzett szervezetek munkáját nehezíti a túl sok adminisztráció. A szervezetek taglétszáma 797 804 fő.

A szervezetek bevétel 26 602 000 hrvnyva, ebből az állami támogatás 3 853 000 hrvnyát tett ki, de állami támogatást a pártok

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

kapnak (1 hrvnyva kb 27 forint).

2004 és 2008 között ugyan megduplázódott a civil szervezetek száma, de sajnos a növekedés mögött igazán nincs tevékenység.

A civil szervezetek jellemzői:

- Sok a nemzetiségi civil szervezet (magyar, román, orosz, ruszin, fehérorosz, örmény)
- Ifjúsági szervezetek: A Szülőföld Alapítvány létrejöttével megszűntek a működési támogatások, hiába pályáznak nem nyernek, csak azok a szövetségek, amelyek intézményhez kapcsolódnak
- Szakmai egyesületek: Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség, Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Magyar Újságírók Szövetsége, Magyar Egészségügyi Dolgozók Szervezete, Ruszin Írók Szövetsége
- Vállalkozásfejlesztési Központok.
- Területfejlesztési Ügynökségek és Irodák,
- A környezetvédelmi szervezetek, nem nagyon működnek, nagyon sok Ukrajnában a szemét, sok helyen nincs megoldva a szemét elszállítása
- Az önkormányzati szervezetek nem igazán tevékenykednek, eredménytelenül működnek önkormányzati vezetéssel, ráadásul a politika is hatással van rájuk

A schengeni határok bénító hatására közlekedési nehézségek vannak, meghívó kell ahhoz, hogy Magyarországra mehessünk, magas az elvándorlás, nincs összefogás, tökehiány van, mind az állami és alapítványi

támogatás kevés, bizonytalan a gazdasági helyzet.

Erősségek:

- helyiek igénye a határok által képzett akadályok mérséklésére,
- magas a magyarul beszélők száma,
- a térség az Európai Unió bővülése kapcsán nyugati kapuként funkcionál.

Mindkét fél részére érdekes és hasznos volt a kétnapos találkozó és tapasztalatcsere, hazafelé megállapodtunk abban, hogy érdemes ezt a kapcsolatot ápolni és továbbfejleszteni. Ez már folytatódott is, hiszen a kárpátaljai partnereinktől két munkatárs is részt vett az április végén Felsőtárkányban az Életfa Környezetvédő Szövetség és a proHáló Hálózat megrendezett „Nemzetközi civil szolgáltató hálózatok” konferencián.

Végezetül álljon itt egy idézet a szakmai tapasztalatcséréről, amely mindannyiunkat megfogott és amely választ ad arra a kérdésre, hogy „civil vagy mit tehetsz?”

Ha túl kicsinek és gyengének érzed magad ahhoz, hogy álmaidat megvalósítsd, keresd meg azokat az embereket, akik ugyanarról álmodnak. A mi közös álmunk: természet közeli erdők, frisslevegőjű hegyek, tiszta vizű patakok, egészséges városok és falvak, csendes otthon.

Az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda fontosabb projektjei:

Projekt	Dátum	Támogató	Fő pályázó
„Fenntartható turizmusfejlesztés az Európai Unió keleti határán”	2005. január-április	EuroClip Közalapítvány	UMTI
„Ukrainai intézmények felkészítése EU források fogadására”	2007. január-március	International Visegrad Fund	UMTI
„Turisztikai szakemberképzés a Kárpát-medencében”	2006. június-október	UKKA	UMTI
Turisztikai Információs Központ kialakítása Kárpátalján	2005-2006	HUSKUA 2004-2006	UMTI
A határmenti turizmus fejlesztése a Kárpátok Európai régió területén	2006.	EuroClip Közalapítvány	UMTI
Út a sikeres Európai Unió pályázatokig	2007. január-április	EuroClip Közalapítvány	UMTI
Projekt fejlesztési és menedzsment tréning Kárpátalján	2007. július 1. -2008. június 30.	Apáczai Közalapítvány	UMTI
Befektetési lehetőségek feltérképezése Kárpátalján	2008. január-április	EuroClip Közalapítvány	UMTI
A román-ukrán határmenti együttműködés elősegítése Szatmár megye és Kárpátalja megye polgármesterei hivatalai között	2008.november -2009 június	Románia-Ukrajna Szomszédági Program	Szatmár Megyei Tanács UMTI – partner
Természetvédelem a közigazgatás és a civil szervezetek gyakorlatában”	2007. október – 2008. június	HUSKUA 0502/228/1/2.2/HU	Felső-Tisza Alapítvány UMTI – partner
Idegenvezetői képzés	2008	Ungvári Nemzeti Egyetem	UMTI
Területi tervezés az ukrán-magyar határmenti térség összehangolt fejlesztésének érdekében	2009. január-április	EuroClip Közalapítvány	UMTI
Térségfejlesztés határon átnyúló szolgáltatásokkal: képzések és tájékoztató anyagok révén	2008-2009	Románia-Ukrajna Szomszédági Program	Szatmár Megyei Önkormányzat UMTI – partner
A kis és középvállalkozások menedzseri képességeinek fejlesztése a környezetvédelem területén	2008. március-augusztus	Románia-Ukrajna Szomszédági Program	Vállalkozók Fóruma Egyesület Szatmárnémeti UMTI – partner
Vízi – és falusi turizmus határok nélkül	2008.	HUSKUA0501/231/J/1.1/HU	Falusi Turizmus Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete UMTI – partner
Határon átnyúló turisztikai kapcsolatok kialakítása és fejlesztése Szabolcs-Szatmár-Bereg és Kárpátalja megyékben	2008.	HUSKUA 0502/218/1/1.3/HU	Szabolcs-Sz B Megyei Fejlesztési Ügynökség UMTI – partner

Dr. Bolgár András igazgató

Hosszú életem során sok vezetővel volt dolgom. Voltak közöttük szép számmal olyanok, akikről tartottam, mert nem tudtam úgy dolgozni, hogy kedvükre tegyek. Persze lehet, hogy belém is szorultak valós és vélt félelmek.

Most viszont egy olyan nagyszerű, humánus igazgatóról szeretnék néhány gondolatot leírni, mint amilyen dr. Bolgár András volt.

Őt szerették közvetlen munkatárai, és rajongott érte a Nádor Szálloda Kombinát mintegy 300 dolgozója.

Mi volt András titka? A lényéből sugárzó természetes kedvesség és figyelem. Nem csinált presztízskérdést abból, hogy csak az ő szava legyen döntő. Megbízott munkatársaiban, de ez korántsem jelentette azt, hogy ne ellenőrizte volna le a kiadott utasításokat. Jaj volt annak, akit mulasztáson, többszámlázáson ért. A delikvens még ilyenkor kapott egy második esélyt, azután több sansz már nem következett...

A „Dunántúli Napló” c. pécsi napilap (Kéri Tamás) érdekes cikk-interjúját készített 1967. októberében Dr. Bolgár Andrással, az akkor még 25 éves szállodaigazgatóval.

Néhány rövid idézet ebből a cikkből:

„Kisregények fülén, üstökösként feltűnt íróknál olvashatunk ilyen hetyke önéletrajzokat.

– Voltam segédmunkás és szállodai üzletvezető, jártam Hollandiában, Franciaországban, a skandináv államokban, beszélek angolul, németül, nappali tagozaton végeztem az egyetemet, este dolgoztam, hogy meg tudjam venni a tankönyveket...”

Majd így folytatódik az interjú:

„1966 februárjától már szállodai szakértő a Belkereskedelmi Minisztérium Vendéglátó és Igenforgalmi Főosztályán, a Nádor Kombinát igazgatójává szeptember elsején (1967) nevezték ki. Az angolon és németen kívül oroszul is beszél, a külföldi utakat szintén tovább kell sorolni. Albánián kívül

megfordult az összes európai szocialista országban, Ausztriában, Nyugat-Németországban és Itáliában is, itt ismerkedett meg az amerikai Hilton Intercontinental római szállodájával.”

A fiatal, de igen szerény igazgató így összegzi a cikket:

„A Nádor Szálloda vállalat egész dolgozó kollektívája szívügyének tekintette, hogy a vezetőváltás idején különösen rendben menjenek a dolgok, és Bolgár András ma is elégedett munkájukkal. Mint mondja, kitűnő jól képzett munkatársakra talált felső és alsó szinten egyaránt.

– Nekik köszönhető, hogy amikor másodszor pillantottam meg Újmecekalja épületeit a vonatablakból már úgy éreztem, nem idegen városba jövök.”

Dr. Bolgár András igazgató Úr határozott szakmai elképzeléseit céltudatosan valósította meg. Igazgatósága alatt megváltozott, új életre kelt a régi ház. A legtöbb értékesítő helyre új berendezés került. A sor végtelenül hosszú, de itt csak távirati stílusban van lehetőségem néhányat felidézni: Svédrendszerű vendégfogadás, éttermi főnöki rendszer, központi számlázás, különböző felszolgálás színvonalát segítő technikai berendezések (tányérmelegítők, asztali étel melegen tartók stb.), új ét- és itallapok.

38 évvel Pécsről való elkerülése után hosszú idő telt el, és én csak nagyon keveset tudtam róla. Most ebből a mulasztásomból szeretnék valamit jóvátenni, és felidézni abból a töretlenül felfelé ívelő karrierről, amelyet ez a nagyszerű, tehetséges ember befutott.

Élve András felhatalmazásával, életének egyes fontosabb epizódjait leveleiből idézném.

„Szép munka volt: a semmiből egy szállodaláncot csinálni. És nem is akármilyent, hanem olyant, amelyikbe azután a Budapest Hilton, a Margitszigeti Thermal és Nagyszálló, a budapesti Hélia, majd a Gellért, Héviz, Sárvár és a Bük-i gyógyszállodák, és

mások tartoztak. Ezeket meg kellett teremteni, össze kellett állítani, meg kellett találni és kiképezni a megfelelő embereket, tréning programot kellett összeállítanunk és életet kellett lehelni beléjük. Ez olyannyira jól sikerült, hogy a Danubius lett Magyarország vezető szálloda vállalata – igaz hogy mára már jórészt külföldi tulajdonba került. Azonban figyelemreméltó tény, hogy a szállodalánc vezérigazgatója ma is a régi Nádoros Deák Imre!

1985-ben az Egyesült Államokba kerültem 5 éves külföldi kiküldetésre, ami időközben 25-évre sikeredett. Az év jelentős részét az USA-ban töltöttem, ahol egy turizmussal foglalkozó céget vezetek, amelyiknek egyben a tulajdonosa is vagyok. A 25 év alatt több mint 30 millió USA dollárt küldtünk Magyarországra, és büszkén mondhatom, hogy cégünk (Tradesco Tours) a Közép-Európába irányuló turizmusnak az egyik legismertebb irodájává vált Amerikában.”

Dr. Bolgár András emlékei Pécsről annyi év után is frissek, a felejthetetlen Nádoros napok most is ott élnek szívében.

Miből lesz a cserebogár?

Füri Ildikó

Az ötlet az elmúlt évben fogalmazódott meg Súlyom Katalin színművésznő fejében. Pécsen, Baranyában annyi tehetséges, ügyes gyerek él, miért nem írunk ki számukra egy vers-mese pályázatot. Az EKF2010 Menedzsment Központ által kiírt civil pályázatra beadtuk a projektötletet, majd a pozitív elbírálást követően 2009 tavaszán kiírásra került a pályázat.

Igyekeztünk úgy megfogalmazni a kiírást, hogy a gyerekek a lehető legnagyobb szabadságot élvezzék, kreativitásuk a legnagyobb teret kapja. Baranyában-Pécsen tanuló, vagy itt született 6-14 éves korú gyerekek alkotásait vártuk vers, vagy mese formában téma, illetve egyéb formai megkötések nélkül

A pályázati határidőig, 2009. november 15-ig közel 100 alkotás érkezett 78 diák tollából. A megye 16 iskolájából érkeztek a pályázatok.

Művészetet értékelni sohasem könnyű, hisz nem mérhető, nincsenek objektívan szemléltető mutatók. Két irodalmi alkotást nem lehet mérlegre tenni, hogy könnyebb, vagy nehezebb, rövidebb, vagy hosszabb.

Ezért gondoltuk, hogy a művek bírálatát nem egy emberre, vagy kisebb csoportra, hanem több egymástól független bíráló körre bízuk.

Az elsődleges kör a kortárs csoport volt, hisz ők elég kritikusak tudnak lenni, ugyanakkor sokkal jobban megértik a kortársaik gondolat és érzelmi világát. Ezen a szinten a Füsti Molnár Éva színi-stúdió tagjai voltak segítségünkre, akik mint „interpretátorok” is gyakran találkoznak gyermekversekkel, mesékkel. Minden gyerek, minden verset és mesét elolvasott és értékelt.

Második szintként a Nevelők Háza Egyesület egyik kiemelkedő, öntevékeny alkotó művészeti csoportja a Súlyom Katalin Jászai-díjas színművésznő vezette, immár 23-dik éve működő Vers- és Prózamondó Pedagógusok Műhelye kapcsolódott az értékelő munkához.

A vers- és prózamondó pedagógusok köre 1987-ben alakult néhány irodalomszerető tanár és óvónő részvételével. Eredeti céljuk a szép magyar beszéd és az irodalom ápolása és gyakorlása volt, „csupán” saját kedvtelésre. Hamarosan igény támadt arra, hogy munkájukat közönséggel is megismertessék. Évenként egy irodalmi est programját állítják össze főként azzal a céllal, hogy a kortárs magyar irodalom jelentős alakjait bemutassák. Elsősorban azonban pécsi költők műveiből készültek összeállítások. Az előadásokra a szerzőket is meghívják baráti beszélgetésre.

Ők, mint gyakorló pedagógusok, anyák, nagymamák egy egészen új szempontból tudták az alkotásokat vizsgálni, értékelni.

A harmadik szint, pedig az abszolút értelemben vett szakma volt. Bertók László Kossuth-díjas költő ugyancsak elolvasott minden mesét, verset és itt-ott kedvesen javítgatva értékelt a fiatalok szárnypróbálgatásait.

Ennek a három szintnek, bírálói körnek az ajánlása alapján alakulhatott ki a végleges helyezés. Rendezőként, lebonyolítóként szívem szerint csak díjazottak lettek volna és nem helyezettek, hisz a művészeti alkotásokat nem lehet rangsorba állítani, csak azt mondhatjuk, hogy ez jobban tetszett, ez a másik pedig kevésbé.

Az eredeti elgondolásban szerepelt még egy verses kötet kiadása is az értékelőknek legjobban tetsző alkotásokból, de forráshiány miatt ebből csak egy kiadvány, a Civil Korzó folyóirat 2010. márciusi különszáma lett. Az újságba közel 50 vers és mese került bele.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre végül 2010. április 17-én került a Civil Közösségek Házában. A 10 órás kezdésre 50-nél is több izgatott gyerek érkezett szüleivel, tanárával.

Néhány támogatónak köszönhetően minden pályázó egy emléklappal és néhány apró ajándékkal térhetett haza.

A rendezvény fénypontját jelentette, amikor Bertók László szólt az ifjú nemzedékhez.

És végül egy kis szubjektivitás!

Természetesen nekünk szervezőknek is van kedvenc versünk:

Az óra

Reggel hatkor meghallom az órát,
Ki szereti ezt a furcsa nótát?
Szinte megfájdul a fejem,
Mikor felébreszt hirtelen.
De ki ne gondolkodna így,
Mikor az álom annyira hív?
Azt mondja: gyere, gyere!
De én nem mehetek vele.
És ki hinné, hogy ez mind az óra hibája?
Amint kiabál, csörömpöl a világra.
Ezt sajnos el kell fogadni,
De nem lehet nem haragudni.
Örökké csörömpöl,
És szerintem örömből.
Ha én lennék az óra,
Sose lenne hat óra.

Mecseki Stella (11 éves)

Alfons Mucha a grafika mestere

Első alkotások

Alfons Mucha legkorábbi ismert alkotásait 1875–1878 között készítette. A *Szent Cecília Motetto* zeneműhöz Mucha által készített könyvborító terve, Julius Stantejský barátjával Ústí nad Orlicí városában töltött nyári vakációjából maradt fenn. Korai ismert munkái közül a többi Mucha szülővárosából, Ivančiceből származik, többek közt az ivančicei városi tanács tagja, Julius Fiala által alapított helyi krónika címlapjának terve is. A művész néhány korai műve is ugyanebben az időszakban készült pl. *Orléáni Szent Johanna és Ivančicei torony*.

A *Zefír és nimfa* című ritka olajfestménye, a Hrušovany nagybirtokon gróf Eduard Khuen-Belasi mecénásnál az 1882–1888 között töltött időszakból való. Az arkádia-jelenetet ábrázoló paravánról van szó, mely eredetileg az Emmahof kastélyból származik, és amely Mucha Makart-stílusának legjelentősebb bizonyítéka.

Mucha müncheni akadémiai tanulmányából származik néhány bibliai jelenetet ábrázoló szénrajza és az azonos időben készült ritka olajvázlata a bizánci hittérítő *Cyrrill és Metód* testvérpárról. Ez egy festménytanulmány, amelyet Mucha az Amerikában élő ivančicei leszármazottak megrendelésére készített az Észak-Dakotában lévő Nepomuki Szent János templom oltárának díszítésére. A kép kompozíciója és színösszeállítására már tapasztalt festőről árulkodik, aki a müncheni Akadémiáról való visszatérés után Párizsban folytatta képzőművészeti tanulmányait.

Femme Fatale – Sarah Bernhardt

Sarah Bernhardtot a világ nyolcadik csodájának, a 19. század második felének és a 20. század elejének egyik legnagyobb párizsi személyiségének, általában a legjobb színházi színésznőnek tartották. Az első valódi női „sztárok” egyike volt. Valójában egy kicsi, csontos, lapos mellű nő volt, aki démoni kisugárzásával, ellenállhatatlan bájával, intelligenciájával, gesztusaival, hihetetlen hangjával és különböző botrányos ügyeivel nemcsak Párizst kápráztatta el, hanem Európát és Amerikát is. 1894 végén Mucha is bekapcsolódott a Sarah Bernhardt-ról készülő plakátprodukcióba. Az első eredeti plakátot, amelynek címe: *Gismonda*, a Mucha-féle mítosz veszi körül, amely szinte minden a fes-

tőről szóló kiadványban valamint a secesszióról és a plakát történetéről szóló könyvben is megjelenik. A plakát állítólag látomásaként hatott. A színészno elképzeléseit Mucha hiánytalanul megvalósította és ennek megfelelően mutatta be. Mucha mintegy bizánci ikont kreált belőle. Nem is annyira a színjáték jelenetét látjuk, hanem az összbenyomást érezzük. Ez a benyomás – úgy, mint a gazdagon díszített ruha, ékszerek, frizura, testtartás, fejtartás, tekintet – jellemzi a Sarah Bernhardt számára készült összes nagyszerű plakátot, teljesen függetlenül attól, hogy a színészno történelmi vagy romantikus drámában, antik tragédiában vagy korabeli színdarabban játszotta a főszerepet.

Kereskedelmi és művészi plakátok

1895 táján, amikor Mucha hozzáfogott a plakátkészítéshez, a reklám- és művészi plakát az új nagyipar részévé vált. Mucha alkotói megközelítése a rajzból indult, nem a festékre helyezte a hangsúlyt, ellentétben számos más plakátalkotó festővel. Mucha tökéletességre törekedett, így nem esett nehezére, hogy a nyomdai műhelyekben, vagy otthon a nyomatok korrektúrájával hosszú órákat töltsön el. Mucha plakátjai kereskedelmi célra, vagy a művészi grafika gyűjtői számára készültek, központjában a női alakokkal, mint például: a *Biscuits Lefèvre-Utile*, *Bières de La Meuse*, *Waverley Cycles* és *Champagne Ruinart*. Fiala, attraktív és kétségtelen erotikusan rafinált, kívánatos nőket ábrázolt hosszú arany hajfürtökkel, akik a termékeket kínálták. Mucha reklámplakátjai arról tanúskodnak, hogy értette a reklámot, annak céljait, és hogy képes volt a megrendelők legkülönbözőbb kívánságait teljesíteni. Ezt bizonyítja az is, hogy a divat- és luxustermék-gyártók, forgalmazók, szállítók és kereskedelmi cégek

elhalmozták megrendeléseikkel, valamint a művészeti folyóiratok kiadói is, akik csak kivételesen adtak ki könyvatos plakátsorozatokot, hogy a művészi grafika szenvedélyes gyűjtőinek kívánságát teljesítsék.

Dekoratív pannók

1896-ban a párizsi Champenois nyomda felkérte Muchát, hogy tervezze meg az *Évszakok* című dekoratív pannóinak első sorozatát. Az évszakok megjelenítésének gondolata attraktív, fiatal nők alakjában nem volt újdonság, ez az embereknek a tárgyak illetve a jelenségek megszemélyesítése iránti vágyából táplálkozott. Mucha ábrázoló képességét Champenois kellőképpen kihasználta, és így megszerezte a dekoratív pannók egyik legjobban eladható sorozatát. Felkérte Muchát, hogy készítsen az első igen sikeres sorozathoz hasonló változatokat, ezen kívül újabb és újabb sorozatokat rendelt. Azonos téma a tetszetős tündérekkel, akik csábító pózban, lobogó hajfürtökkel, éteri ruhákban jelennek meg, Mucha dekoratív alkotásait kimerülésig kíséri ahhoz a határhoz, amelyet

a *Napszakok*, *Virágok*, *Csillagok*, *Művészet*, *Drágakövek* négyes pannók, valamint az *Alkonyat és Napkelte*, *Gyümölcs és Virág*, *Borostyán és Babér*, *Kankalin és Tollszárny*, *Seprővirág* és *Bogáncs* kettős pannók prezenálnak.

Pasztellképek és művészi rajzok

Mucha 1897–1900 között készült munkái nagyszámú pasztell- és szénrajzot tartalmaznak. A rajzok drámai, néha már ijesztő jellege közel áll az expresszionizmushoz. Némelyikben Mucha az emberi jellem sötét oldalát, a szenvedélyt és a bujaságot igyekezett kifejezni. Filozófiai elgondolásának megfelelően, valószínűleg szándékában állt pasztell- és szénrajzait a *Hét halálos bűn* témában publikálni. Úgy tűnik, hogy ez irányú ihletét Henri de Toulouse-Lautrec munkájából merítette. A sorozat első pasztellrajzait: *Gőgösség*, *Irigység* és *Lustaság* címen, Mucha 1897-ben gyűjteményes kiállításán Salon des Cent-ben mutatta be, de azután már soha többé. A művész fia, Jiří Mucha véleménye szerint közzététele ellentmondott volna

A kiállítás megtekinthető április 30-tól június 6-ig naponta 10-18, vasárnap 12-18 óráig (szünnap: kedd) a Pécsi Galériában (Széchenyi tér)

Mucha azon meggyőződésének, hogy a művészeti alkotásnak a szépségen át kell hatnia, és hogy a művész küldetése a közönségnek egy bizonyos „szépség kánot” bemutatni. Másrészt a rajzainak misztikus beállításai kapcsolódhat a meg nem valósult Emberi pavilonhoz, amelyet Mucha az 1900-as párizsi Világkiállításra tervezett.

Documents Décoratifs

Az 1902-ben kiadott *Documents Décoratifs* összefoglalása mindannak, amivel Mucha a századforduló időszakában foglalkozott, amikor szinte a művészeteknek minden ágát érintette. 72 darab különálló lapról van szó, melyek egyrészt igényes (színes heliogravúra, színes könyomat), másrészt a legszokványosabb technikával (fekete-fehér, esetleg színes fénynyomás) készültek. Mivel egy egész sor tervet készített feltehetően azonos célra, amelyek az albumba végül is nem kerültek be; feltételezhető, hogy a *Documents Décoratifs* albumának tartalmasabbnak kellett volna lennie és nyilvánvalóan bizonyos csoportosításban szerkesztve. Lehetséges, hogy néhány motívum a későbbi 1905-ben készült *Figures Décoratives* albumában lett felhasználva. Sok tábla hordoz a plakátokról ismert hasonló, vagy azonos motívumot, más táblák tulaj-

donképpen a ki nem adott plakátok kicsinyített másai, esetleg olyan tervrajzok, amelyek a plakátok számára később alkalmazhatók lehetnének. A táblák egész sora mindennapi tárgyak, egy másik sor bútorok, ékszerek, írásfajták, szövetek, függönyök, tapéták terveit tartalmazza. A jelenlegi szóhasználatban a *Documents Décoratifs* albumot az art nouveau vizuális stílusú kézikönyvének nevezhetnénk.

A szlávok megszemélyesítése

Alfons Mucha már párizsi tartózkodása alatt is egyre intenzívebben foglalkozott azal a gondolattal, hogy egy olyan monumen-

tális művet alkosson, amellyel a hazájának és a nemzetének szolgálatot tehetne. Ezen életcél alkotó képességének magasabb küldetéséről idővel konkrét formát öltött, a későbbiekben pedig Mucha ezt a *Szláv eposzban* valósította meg.

Mucha gondolatvilágában a szláv népek kölcsönös kapcsolatán keresztül, fokozatosan alakult ki a nemzeti identitás megerősítésének, a cseh népi önrendelkezés alátámasztásának a gondolata egy monumentális képciklus formájában, amely a nemzeti önállóság gondolatát a hatalmas szláv néptörzsek történelmi fejlődése és függetlenségi harca prezentálná.

1909 karácsonyán Mucha végre ígéretet kapott Charles R. Cranea milliommostól, hogy finanszírozza az elképzelését a Szláv eposz monumentális mitológiai-történelmi képek alkotásáról. A következő évben családjával visszatért a hazájába, egy nagy műhelyt bérelt ki a Zbiroh kastélyban, hogy az álmát megvalósítsa.

Mucha a szláv szimbolikát alkalmazta, amelyhez részben Josef Ružička: Szláv mi-

tológia könyvéből merítette az ihletet. A hagyományos szláv szimbólumok alkalmazásán túl saját szláv ikonográfiát is alkotott. Mucha kedvelt allegorikus alakja, amely a szláv mitológiához kapcsolódik, a Szlavia. Alkotásában Szlavia, a szláv nemzetek megszemélyesítője, a trónon ülő uralkodónő vagy mitikus alak formájában az allegorikus és történelmi események hátterében. Különös, hogy Mucha Szlavia első ábrázolásához egy amerikai leányt, a Szláv eposz mecénásának leányát, Josephine Cranea Bradleyt választotta, akinek portróját felhasználta a Slavia Csehszlovák Biztosító Bank plakátján (1907), majd később a csehszlovák százkoronás bankjegyre is felkerült (1919), ill. ugyanezt a motívumot Mucha bekomponálta a prágai Várban lévő Szent Vitus székesegyház ólomüveglakába (1931).

Nemzeti és karitatív célú alkotásai

1910-ben való hazatérését követően Mucha már visszautasította a kereskedelmi megrendeléseket. Időnként azonban elfogadott olyan grafikai megrendeléseket, amelyek nemzeti vagy karitatív jellegűek voltak, jelentős társadalmi küldetésük miatt közel álltak hozzá, illetve olyanokat, amelyekben Muchát személyes barátság fűzte a megrendelőihez. A karitatív célú megrendelések többségét ingyen készítette, ami nagyvonalú jelleméről, szabadkőműves tagságáról és a keresztény hithez fűződő kapcsolatáról tanúskodik. Mucha régi vágya, hogy a művészetét a cseh nemzet szolgálatába állítsa, a hazatérése után közérdekű megrendelésekben is beteljesült. A prágai Vigadó Főpolgármesteri termék díszítését nemzeti szellemben alkotta meg, az akadémiai allegorikus festmények stílusában. Megtervezte a független csehszlovák állam postabélyegeit, az első csehszlovák bankjegyeket és az állami címet. A csehszlovák függetlenség tizedik évfordulójára rendezett ünnepségsorozaton a prágai Kiállítási Palotában adta át a *Szláv eposz* húsz befejezett festményét.

Pályázati Kiírás

Somogy megyei civil szervezetek komplex szervezetfejlesztésére

A „Helyiérték” Gondolkodók s Alkotók Regionális Egyesülete – az Európai Unió Társadalmi Megújulás Operatív Programja keretében – pályázatot hirdet Somogy megyei formalizált civil szervezetek számára komplex szervezeti fejlesztő programban való részvételre, fejlesztő szolgáltatások igénybevételére.

I. A pályázat célja

Jelen pályázat a Somogy megyei formalizált civil szervezetek (egyesületek, alapítványok) társadalmi szerepvállalásának segítését, a hazai és a nemzetközi fejlesztési programokban való aktív részvétel erősítését célozza. A pályázat célja olyan, a szervezetek szükségleteihez igazodó, fejlesztő szolgáltatások (szolgáltatási csomag) biztosítása, mely szolgáltatások igénybevétele elősegíti a szervezetek hosszú távú fenntarthatóságát. A fejlesztési folyamat kereteket biztosít továbbá olyan közösségi szolgáltatási projektek kidolgozásához is, melyek adott szervezet fejlesztési irányaihoz illeszkedve alkalmasak – konkrét pályázati lehetőségek figyelembevételével – hazai vagy nemzetközi források elérésére.

II. A támogatás

A programba beválogatásra kerülő támogatott szervezetek várható száma: **32 szervezet**

A szervezetenként igénybe vehető fejlesztő szolgáltatások tartalma a szervezeti adottságok és szükségletek alapján összeállításra kerülő, szervezetenként különböző szolgáltatási csomagban lesz elérhető.

A szolgáltatási csomag tartalma szervezetenként:

30 nap fejlesztő szolgáltatás,

melynek pénzben kifejezett értéke szervezetenként: **1.300.000 Ft**

Az igénybe vehető fejlesztő szolgáltatások futamideje: **maximum: 8 hónap;**

A fejlesztés a kiválasztott szervezetek számára ingyenes!

Jelen kiírás elválaszthatatlan részét képezi a **PÁLYÁZATI ADATLAP** és a fejlesztő szolgáltatások rövid leírását tartalmazó tájékoztató.

III. A támogatottak köre

Pályázatot nyújthatnak be a Somogy megyében bejegyzett civil szervezetek, egyesületek, alapítványok.

Nem nyújthatnak be pályázatot

- a pártok;
- közalapítványok
- a munkaadói és munkavállalói érdekképviselő szervezetek;
- közhasznú társaságok, nonprofit kft.-k
- egyházak

Az elbírálás során előnyt élveznek

- a megye hátrányos helyzetű kistérségeiből pályázó szervezetek;
- a hátrányos helyzetű célcsoporttal foglalkozó szervezetek;

A program az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

**Somogy megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-09/1-2009-0001**

Befektetés a jövőbe

A kiválasztás szempontjai

- A kiválasztott szervezet komplex szervezetfejlesztésre alkalmas, illetve alkalmassá tehető szervezet legyen;
- A pályázó jelentkezésében fejlesztési célként megjelölt elképzelések illeszkedjenek a megyei szolgáltatásfejlesztési koncepcióhoz regionális fejlesztési tervekhez és az országos fejlesztési prioritásokhoz.

IV. Formai követelmények

1. A hiánytalanul kitöltött ADATLAP (Kérjük, hogy az adatlapot számítógépen vagy nyomtatott nagy betűkkel töltsé ki. (Az elektronikusan, Word formátum letölthető a www.helyiertek.hu weboldalról.)

2. Kötelező melléletek

- Alapító okirat illetve alapszabály (a szervezet vezetője által hitelesített másolati példány);
- Jogerős bírósági végzés a nyilvántartásba vételről (a szervezet vezetője által hitelesített másolati példány);
- A pályázó legfrissebb éves közhasznúsági beszámolója <tartalmi és pénzügyi> (a szervezet vezetője által hitelesített másolati példány), nem közhasznú szervezetek esetén az előző év tevékenységeit bemutató éves beszámoló.

V. A pályázatok benyújtásának módja, határideje

A pályázati adatlapot 1 eredeti és 1 másolati példányban, a kötelező melléleteket pedig 1 másolati példányban kérjük benyújtani.

A pályázatok beadási határideje: 2010. június 14.

A pályázati csomagokat postai úton, zárt borítékban ajánlott küldeményként, vagy személyesen kell benyújtani az alábbi címre:

**„Helyiérték” Gondolkodók és Alkotók Regionális Egyesülete
8630 Balatonboglár, Árpád u. 17.**

Fontos! Az elbíráláskor a postára adás időpontját vesszük figyelembe. A határidő után postára adott pályázatok automatikusan elutasításra kerülnek.

VI. A pályázatok elbírálása, az eredmények közzététele

A pályázatok beérkezését követően a szolgáltatási támogatások odaítéléséről a pályázató szervezetek vezetősége dönt. A döntés eredményéről, és az igénybevétel feltételeiről a pályázó írásban kap értesítést. A pályázati döntés a beadási határidőtől számított 2 héten belül várható. Az eredmények közzététele a www.helyiertek.hu honlapon történik.

A pályázató szervezetek nem kötelesek a döntését megindokolni.

Posztív döntés esetén a pályázó levélben megkapja a támogatási szerződés 3 példányát, amely a szerződő felek aláírásával válik érvényessé. A támogatott szervezet köteles a szerződésben rögzített szolgáltatási csomag megvalósításában való együttműködésre.

A pályázattal kapcsolatos további információk:

A pályázattal kapcsolatos további felvilágosítást a civilfejleszto@balatonboglár.eu email címen, vagy a 85/550-063-as telefonszámon kaphatnak.

A program az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

**Somogy megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-09/1-2009-0001**

MEGHÍVÓ

A balatonboglári „Helyiérték” Gondolkodók és Alkotók Regionális Egyesülete a II. Nemzeti Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Programjának „Civil szervezeteknek szolgáltató, azokat fejlesztő szervezetek támogatása” tárgyú pályázati felhívásán pályázatot nyert

SOMOGY MEGYEI CIVIL SZERVEZETEK KOMPLEX SZERVEZETFEJLESZTÉSE

címmel.

Tisztelettel meghívjuk a program célkitűzéseit és a tervezett fejlesztő szolgáltatásokat bemutató pályázati fórumunkra, amelyet az alábbi időpontokban és helyszíneken tartunk:

2010. május 13.	17.00	Varga Béla Városi Kulturális Központ Balatonboglár Árpád u. 17.
2010. május 14.	18.00	Faluház, Buzsák, Fő tér 1.
2010. május 17.	17.00	Kálmán Imre Kulturális Központ Siófok Fő tér 2. Szabadidő terem
2010. május 18.	17.00	Bajor Gizi Közösségi Ház Balatonföldvár, Köröshegyi u. 1.
2010. május 19.	17.00	Marcali Kulturális Központ Marcali, Széchenyi u. 9.
2010. május 20.	17.00	Móricz Zsigmond Művelődési Központ Barcs Bajcsy-Zs. u. 9.
2010. május 25.	15.00	Compass Egyesület Kaposvár, Arany János u. 21.
2010. május 25.	17.00	Pajta Múzeum Kaposmérő Rákóczi u. 27.
2010. május 26.	15.00	Csokonai Vitéz Mihály Közösségi Ház Csurgó Széchenyi tér 1. Kupola terem
2010. május 26.	18.00	Somogyi TISZK Nagyatádi Szakképző Iskolája Nagyatád Baross Gábor. u. 6.
2010. május 27.	16.00	Zichy Mihály Művelődési Központ Tab, Kossuth L. u. 86. Emeleti kamaraterem

Mellékelten megküldjük a csomag rövid leiratát. A pályázati felhívásunk és a pályázati adatlap letölthető a www.helyiertek.hu honlap Civil Fejlesztés menüpontja alatt.

Kérjük, hogy a fórumon történő részvételét előzetesen a 85-550063-as telefonszámon, vagy a civilfejleszto@balatonboglari.eu e-mail címen jelezze, megjelölve a helyszínt, valamint a küldő szervezet és a résztvevő nevét, elérhetőségét.

Megjelenésére feltétlenül számítunk!

A program az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

**Somogy megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-09/1-2009-0001**

A program keretében tervezett fejlesztő szolgáltatások – SZOLGÁLTATÁSI CSOMAG – rövid leírása

I. A program keretében tervezett fejlesztő „szolgáltatási csomag” céljai

I.1. Általános cél, hogy a kedvezményezett szervezetek

- a) képesek legyenek hazai és regionális együttműködésekben aktívan részt venni;
- b) ismerjék a szervezeti- és szolgáltatási működés, menedzsment alapelveit;
- c) ismerjék a forrásteremtés és pénzügyi menedzsment módszereit;
- d) képesek legyenek kidolgozni és megvalósítani fenntartható és minőségi projekteket és szolgáltatásokat;
- e) képesek legyenek olyan szolgáltatásokat működtetni, melyek saját bevételeikből előteremtik a folyamatossághoz szükséges (erő)forrásokat.

I.2. A fejlesztő szolgáltatások konkrét célja

- a fejlesztésbe bevont civil szervezetek a fejlesztési folyamat segítő hozzájárulásának hatásaként kidolgozásra kerülő projektjeikkel minél nagyobb számban célozzák meg az UMFT fejlesztési konstrukciót
- a folyamatban résztvevő szervezetek legalább 70%-ának általános hatékonysága ügyfélkörük elégedettségi szintjének növekedésében is kimutatható fejlődést mutasson.

II. A tervezett szolgáltatási csomag elemei

Szervezetenként 19 nap kötelező fejlesztési beavatkozás és ezt kiegészítő szervezet specifikus fejlesztő beavatkozások alapján minimum 30 maximum 40 szervezeti fejlesztési nappól álló fejlesztési csomag szervezetenként

a/: általános szervezeti fejlesztési

b/: szolgáltatásfejlesztési és

c/: projektfejlesztési beavatkozási (konkrét szervezet-specifikus fejlesztési célok elérését célzó) területeken;

A szervezetenként különböző – szervezet-specifikus – szolgáltatási csomagok fejlesztő szakemberek által a szervezeteknél tett helyzetfeltárást és a szervezeti vezetőkkel való megállapodást követően kerülnek összeállításra.

III. A szolgáltatási beavatkozások módszerei

1. Képzés, tréning;
2. Facilitált csoportmunka;
3. Szervezeti és témaspecifikus csoportos tanácsadások;
4. Coaching.

A fentiekben felsorolt fejlesztési szolgáltatások értéke maximum 1,3 Millió Ft/ kedvezményezett szervezet. A kedvezményezett szervezetek a szolgáltatási csomagot térítésmentesen, támogatásként vehetik igénybe. A szolgáltatások megvalósítási helyszínére való utazási költségek mindemellett a kedvezményezett szervezeteket terhelik.

IV. A szolgáltatási beavatkozások igénybevételének módja és időintervalluma

a/: A szolgáltatások helyszínei:

1. A képzések és tréningek, facilitált csoportmunkák a kiválasztott pályázók telephelyétől függően **Balatonbogláron, Kaposváron, Csurgón, igény szerint más helyszíneken történnek.**
2. A szervezeti és témaspecifikus tanácsadások és a coachingok helyszíne a kedvezményezett szervezetek által megjelölt szervezeti székhely vagy telephely.

b/: A szolgáltatások igénybevételének időintervalluma: 2010.12. 01.-2011. 07. 31.

A program az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

**Somogy megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-09/1-2009-0001**

PÁLYÁZATI AJÁNLÓ

„Önkéntességgel a roma integrációért” - videó-pályázat

A Kurt Lewin Alapítvány videó-pályázatot hirdet Magyarországon élő roma és nem roma emberek együttműködésében megvalósuló önkéntes kezdeményezések filmes feldolgozására.

Jelentkezési határidő: 2010. július 15.

A pályamunkáknak roma és nem roma emberek együttműködésében megvalósuló önkéntes kezdeményezést kell megőrkíteniük illetve bemutatniuk, amelyek lehetnek már létező, vagy e pályázati felhívás által életre hívott kezdeményezések egyaránt.

A pályázat nyertesét internetes szavazással a közönség választja ki. A filmeket a hátrányos helyzetű csoportokat újszerű megközelítésben bemutató www.100legszegegyebb.hu weboldalon tesszük közzé, ezáltal elősegítve azt, hogy azok szélesebb körben válhassanak ismertté.

A kezdeményezés célja

A Kurt Lewin Alapítvány az alábbi célokat szeretné elérni a pályázattal:

- Szeretnénk minél több nézőpontból láttatni a társadalmi jelenségeket, problémákat.

- Szeretnénk a különböző csoportok tagjai közötti hasonlóságra, és a közös érdekekre irányítani a figyelmet - az érdekellentétek súlykolása helyett.

- Szeretnénk a cigányság és a többségi társadalom tagjai számára egyaránt pozitív utat mutatni a romák és nem romák együttműködését bemutató jó példák által.

- Szeretnénk felhívni a figyelmet a személyes felelősségvállaláson alapuló együttműködések örömeire és hasznosságára.

Díjazás: a www.100legszegegyebb.hu weboldalon lezajlott szavazás során az első három legmagasabb pontszámot elért pályamunkát pénzjutalommal díjazzuk.

Első díj: 250 000 Ft, második díj: 100 000 Ft, harmadik díj: 50 000 Ft

A kiíró fenntartja a jogot, hogy a fentiekben kívül különdíjat vagy különdíjakat osszon ki. Egy pályázó csak egy díjban részesülhet. Amennyiben a közönség értékelése nyomán kialakult pontszám alapján ugyanaz a pályázó több díjat is nyerne, a legmagasabb pontszámot elért pályaművet vesszük figyelembe.

További információ: www.kla.hu, videopalyazat@kla.hu, Tel: +36-1-411-0940

Grundtvig Előkészítő látogatások

A Grundtvig előkészítő látogatás támogatás felhasználható **partnerkereső szemináriumon** való részvételre vagy már ismert partnerekkel való egyszeri találkozásra a pályázat (Grundtvig Tanulási kapcsolat, Grundtvig időskorú önkéntes projekt, Grundtvig Többoldalú projekt, Grundtvig Hálózat, Grundtvig Kiegészítő tevékenységek, Transzverzális program keretében megvalósuló projekt, vagy hálózat, melynek célcsoportja nem a szakképzést nyújtó felnőttoktatáshoz tartozik) beadása előtt.

(Nem pályázható támogatás leendő partnerek meghívására, találkozó szervezésére, vendéglátásra.)

A kiutazások **legalább 1, legfeljebb 5 naposak** lehetnek.

A találkozót szervező intézmény által kiállított fogadási szándékról szóló igazolást a pályázó mellékelni a pályázathoz. Partnerkereső szemináriumon való részvétel esetében a pályázónak nem kell előzetesen felvennie a kapcsolatot a szervezőkkel és fogadónyilatkozatot sem kell mellékelnie a pályázathoz.

A támogatás maximális összege 1000 euró. Támogatás a következő költségekre igényelhető:

előkészítő látogatás esetében: utazás, megélhetés, speciális igény partnerkereső szeminárium esetében: utazás, részvételi díj, speciális igény

Az előkészítő látogatás **pályázatok beadási határideje folyamatos**. A pályázatokat **legalább 8 héttel a tervezett kiutazás előtt** kell beadni. A partnerkereső szemináriumok esetében az előkészítő látogatás pályázatok határideje a szemináriumra való regisztráció határidejéhez igazodik, ezért eltérhet a nyolchetes főszabálytól. Minden meghirdetett szemináriumhoz külön pályázati határidő tartozik, ami a **Partnerkeresés** oldalon tekinthető meg.

Bővebb információ: www.tka.hu

Európa a polgárokért program / Állampolgári projektek

Kiíró: Európai Bizottság – Tempus Közalapítvány

Pályázhatnak: állami szervek vagy jogállással és jogi személyiséggel rendelkező, nonprofit szervezetek

Pályázatkezelő: Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (Brüsszel)

Beadási határidő: 2010. június 1.

(A projektet 2010. december 1. és 2011. február 28. között kell megkezdeni.)

A program célja:

Az Európai Uniót érintő fontos és aktuális kihívás az európai polgárok és az Európai Unió közötti szakadék áthidalása. Ezzel összefüggésben ez a pályázati típus olyan innovatív módszerek és megközelítések feltárására irányul, amelyek tevékeny európai szintű részvételre serkentik a polgárokat, valamint az európai polgárok és az Európai Unió intézményei közötti párbeszédre ösztönöznek.

Támogatható tevékenységek:

- az állampolgárok véleményének összegyűjtése az Európát a jövőben érintő néhány lényeges kihívásról (lásd a témákat);
- állandó módszer bevezetése az állampolgárok közötti aktív párbeszéd és vita ösztönzésére az uniós politika egyes, a mindennapi életüket érintő területeiről;
- olyan mechanizmusok megteremtése, amelyek révén az európai polgárok fejlesztik civil kompetenciájukat, és az európai szintű politikai döntéshozókhoz intézett ajánlások formájában tudják megfogalmazni véleményüket az európai integrációs folyamatról;
- az európai polgárok és az EU intézményei közötti párbeszéd ösztönzése, a polgárok részvételével az EU politikái és azok hatása terén, valamint biztosítva a polgárok véleményének megfelelő utókövetését az EU intézményeinek részéről.

Pályázati feltételek

- Állami szerveknek vagy jogállással és jogi személyiséggel rendelkező, nonprofit szervezetnek kell lenniük. A természetes személyek, azaz magánszemélyek nem támogathatók.
- A támogatható országok valamelyikében kell székhellyel rendelkezniük.
- A projektben legalább öt részt vevő országnak kell részt vennie.
- A projektbe legalább 200 résztvevőt kell bevonni, és a résztvevők 20%-ának az eseménynek helyet adó országtól eltérő országból kell érkeznie.

A támogatás mértéke:

A megítélt támogatás mértéke nem haladhatja meg a projekt támogatható költségei teljes összegének 60%-át. A támogatás összege minden esetben 100 000 EUR és 250 000 EUR között lesz.

Részletes pályázati felhívás és további információ: Tempus Közalapítvány: www.tka.hu.

Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA): http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Európa a polgárokért program

Az Európai Bizottság pályázatot hirdet az Európa a polgárokért program Aktív polgárokat Európának; Aktív társadalmat Európának és Aktív európai megemlékezés alprogramjaiban való részvételre. A pályázat célja, hogy találkozási lehetőséget nyújtson az európai közösségek lakóinak a tapasztalatcserére; elmélyültebb gondolkodást ösztönözzön az európai szintű civil társadalmi szervezeteken belüli együttműködés révén; valamint népszerűsítse az európai értékeket.

Pályázók köre: a pályázaton közszervezetek és nonprofit szervezetek vehetnek részt.

Pályázni a következő alprogramok egyes intézkedéseinek keretében lehet:

- Aktív polgárokat Európának: testvérvárosprogram; állampolgári projektek és kísérő intézkedések;
- Aktív civil társadalom Európában: civil társadalmi szervezetek által kezdeményezett projektek;
- Aktív európai megemlékezés.

A támogatásra szánt keretösszeg 20,4 millió euró.

Pályázati határidők:

- testvérvárosprogram 1.1 intézkedés: 2010. február 1., 2010. június 1.
- testvérvárosprogram 1.2 intézkedés: 2010. február 1., 2010. szeptember 1.
- állampolgári projektek és kísérő intézkedések: 2010. június 1.
- civil társadalmi szervezetek által kezdeményezett projektek: 2010. február 15.
- Aktív európai megemlékezés: 2010. április 30.

További információ: <http://europa.eu>; address-information@ec.europa.eu

Civil szervezetek 2010. évi személyi jövedelemadó bevalláshoz kapcsolódó megyei vagy országos szintű kampánya kidolgozásának és megvalósításának támogatása NCA-CIV-10-G

Kiíró: NCA Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiuma

Beadási határidő: 2010. október 4.

A pályázat célja: Jelen pályázat a civil társadalom erősítését, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítését szolgálja. A pályázat célja a civil szervezetek számára személyi jövedelemadó felajánlásokat elősegítő alábbi közhasznú tevékenységek támogatása:

A 2010. évi személyi jövedelemadó-bevalláshoz és 1% felajánláshoz kapcsolódó megyei, illetőleg országos szintű kampányok lebonyolítása.

Pályázat benyújtására két kategóriában van lehetőség:

G/1. kategória: Magyarország egy meghatározott megyéjére kiterjedő kommunikációs kampány kidolgozása és megvalósítása.

G/2. kategória: Országos szintű, célzott tömegkommunikációs eszközt alkalmazó kommunikációs kampány kidolgozása és megvalósítása.

További információ: www.esza.hu ; www.nca.hu

Házi segítségnyújtás fejlesztése TÁMOP-5.4.3-10/1 KMR

Kiíró: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Beadási határidő: 2010. június 30.

Alapvető cél és háttér információ

A konstrukció célja a házi segítségnyújtó szolgáltatások fejlesztése az ápolási díjban részesülő személyek rész munkaidős foglalkoztatása által.

Indokoltság: néhány – az elmúlt években végzett felmérésből származó – adat is alátámasztja azt, hogy folyamatosan emelkedik az önmagukat saját otthonukban segítség nélkül ellátni tudó személyek száma, és ezzel együtt folyamatosan növekszik az otthoni ellátás iránti igény is.

– 100 munkaképes korú személyre 2001-ben 48, 2021-ben 68 időszerű jut, az átlagos életéveink 13%-át betegen éljük le, és minden ötödik ember tartósan beteg, vagy fogyatékos;

– A 60 éven felüli lakosság - az életkor előrehaladtával - egyre nagyobb arányban szorul valamilyen szintű segítségre (pl. bevásárlás, takarítás). 70 éven felül már 7% azok aránya, akik a mindennapi tevékenység valamelyik elemét (tisztálkodás, étkezés) nem tudják önállóan ellátni. Ezen népesség fele otthonában teljes, vagy részleges segítséggel ellátható. Legnehezebben megoldható feladat az önellátásra képtelen betegek felügyelete, annak biztosítása, hogy valaki folyamatosan legyen mellette. A felmérések alapján az ellátási szükséglet mintegy 30%-a szakképzett ápolószemélyzetet igényel, 70%-a gondozó illetve „laikus” segítővel megoldható.

– A hozzátartozójuk gondozását végzők közül sokak számára a munkavállalás elsődleges feltétele lenne a házi gondozás igénybevételének a lehetősége elsősorban nappal, de éjszaka és hétvégén is.

– Egy 2002-es KSH kutatás szerint az otthoni személyi szolgáltatást igénylők kb. egyharmada tudna fizetni – elsősorban kedvezményes térítési díjat – e szolgáltatásokért, kétharmada még azt sem.

A szociális ellátások szempontjából az otthoni ellátás egyik szegmense a házi segítségnyújtó szolgálatok (mint szociális alapellátás) működése, a másik pedig a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos hozzátartozójukat ápolási díj folyósítása mellett ápolók köre, akik a jelen szabályozás szerint pénzügyi szociális ellátásban részesülnek, feladatukat (ápolási-gondozási) szakmai ismeretek hiányában végzik.

További információ: www.nfu.hu

Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő programok támogatására TAMOP-5.3.3-10/1 (KMR)

Kiíró: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Beadási határidő: 2010. június 30.

A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának, illetve a foglalkoztatásának elősegítésére, valamint önálló lakhatásuk elérésére és fenntartására jelent meg európai uniós pályázat a számukra szolgáltatást nyújtó szervezeteknek.

A konstrukció keretében többek között a foglalkoztatás és lakhatás elérése és megtartása érdekében, a hajléktalanok bevonásával egyéni, csoportos és közösségi szociális munkaformák alkalmazására, valamint az önálló lakhatás támogatására igényelhető uniós támogatás.

A konstrukció keretében a hajléktalan emberek számára szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó, 2008. január 1. előtt alapított szervezetek – helyi önkormányzatok, ezek intézményfenntartó társulásai, az általuk felügyelt költségvetési szervek, többcélú kistérségi társulások, egyházi szervezetek és non-profit szervezetek nyújthatnak be pályázatot – utóbbiak abban az esetben, ha az alapküldokumentumban szerepel a hajléktalan emberek számára szociális és/vagy gyermekvédelmi, gyermekjóléti szolgáltatásnyújtás.

Az igényelhető támogatás összege mind a konvergencia régiók, mind pedig a Közép-magyarországi régió tekintetében 21 millió és 210 millió Ft között lehet.

A pályázatok benyújtására 2010. április 1. és 2010. június 30. között van lehetőség.

További információ: www.nfu.hu

Megyesi Schwartz Éva

Pécsi Országos Színházi Találkozó 2010

Ifi Génius az Aulában

Jártatok mostanában elvarázsolt kastélyban? Mikor néztetek bele utoljára a torzító tükröbe? Össze tudnak még zavarni a mindenhol érkező váratlan hatások, a színek-formák-hangok orgiája, a kiszámíthatatlanság? Bolyongás közben fedezd fel újra a lélek feltáratlan bugyrait – ezen a helyen minden megtörténhet, és kétséges, hogy bármi is valódi, vagy, hogy nem tűnik el a következő pillanatban.

Ilyen útvesztővé szeretnénk varázsolni a helyszínt, a pécsi **Civil Közösségek Házát** az idei POSZT-on 2010. június 4-11. között, ahol Az elvarázsolt kastély címen az **Ifi Génius az Aulában** programsorozat keretében a *Magyar Képzőművészeti Egyetem*, a *Moholy-Nagy Művészeti Egyetem*, a *Pécsi Tudományegyetem* és a *Nyugat-Magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézete hallgatóinak* kiállítása látható.

Megnyitó: 2010. június 4-én, pénteken 19.30 órakor

Ez tényleg ilyen egyszerű!

*Forróné dr. Déri Sarolta
Szánti Domonkosné*

Kedvesek, szorgalmasak, nyitottak, tanulni akarnak: nyugdíjasok, idős emberek akik most tanulják a számítógép használatot.

Már a harmadik csoportnál segítjük önkéntesként a számítógép- és internethasználat alapjait, így elegendő tapasztalat gyűlt össze egy rövid áttekintéshez. A 20 órás (2 héten át napi 2 óra) képzés Billen Tibor vezetésével zajlik, és óriási élmény önkéntes segí-

tőként látni, milyen sokat meg lehet tanítani ebben a 20 órában egy teljesen kezdő, akár 70 éven felüli „tanulónak”, ha tisztelettel és segítőkészséggel fordulunk a korunk számítógépes vi-

lágában annak kezelését megismerni vágyó idős emberek felé. Megfelelően átgondoltan kidolgozott, és a csoport tudásszintjéhez alkalmazott tananyagot oktattunk.

A résztvevők többsége szinte teljesen kezdő, az egérrel való kattintás is problémát jelent az első napon. De elérkezik az első hét vége, amikor már senki nem csodálkozik azon, hogy a mellette ülő idős kolléga színes rajtot készít, rövid ételreceptet ír, vagy esetleg egy levelet a barátjának. A dokumentumait mappákba gyűjti, bármikor megkeresi, áthelyezi, átnevezi, vagyis file- és mappaműveleteket végez. Sőt, neki tetsző képeket tölt le az internetről. Ez már az első hét végére szinte természetes.

A második hét elején szinte észrevétlenül elkezdik használni az internetet, először egymásnak, majd ismerőseiknek küldenek e-maileket, kedvenc képeket, kedvenc internetes oldalukat csatolva a levélhez. És milyen örömmel olvassák a megérkező válaszokat!

Mi oktatók pedig büszkék vagyunk rájuk, és szívvel-mellel tölt el bennünket, hogy ilyen szintre eljuttattuk őket két hét alatt.

Kedves Nyugdíjasok! Ne higgyétek el senkinek, hogy az internetezés bonyolult, hogy öregek vagytok hozzá, hogy nem nektek való!

Higgyétek el, csak el kell kezdeni. A Civil Közösségek Háza nyitva áll előttetek.

Kedvesek, szorgalmasak, nyitottak, tanulni akarnak: nyugdíjasok, akik most tanulták meg a számítógép használatot és akik előtt ezzel kinyílt a világ.

A Nevelők Háza Egyesület ezúton mond köszönetet Billen Tibor, Forróné dr. Déri Sarolta, Szánti Domonkosné Marcsi és Várnai Józsefné képzőknek, akik önkéntesként vettek részt a programban.

A Nevelők Háza Egyesület szolgáltatásai

7624 Pécs, Szent István tér 17.
Tel./Fax: 72/ 315-679, 215-543
E-mail: nevhaz@t-online.hu, civilhaz@civilhaz-pecs.hu
Web: www.civilhaz-pecs.hu

A Baranya megyei civil szolgáltató központ működtetéséhez kapcsolódó feladatok

- 1) Elősegíti a civil szervezetek és a megyei, települési, valamint kisebbségi önkormányzatok együttműködését, a civil szervezetek közreműködését az önkormányzati döntés-előkészítésben, döntéshozatalban. Pl. rendszeres, intézményes egyeztető párbeszéd-fórumok, kerekasztalok létrehozásának ösztönzése; a közfeladat-kihelyezés gyakorlatának szorgalmazása, elősegítése; helyi önkormányzati civil referenci stáuszok kialakításának ösztönzése.
- 2) Folyamatos működésű szakmai tanácsadói rendszer megvalósítása:
 - a. jogi, közhasznúsági,
 - b. pénzügyi, könyvelési, adózási kérdésekben,
 - c. pályázati módszerekre, technikákra vonatkozóan,
 - d. Közösségi Technológia Központ működtetése.
- 3) Képzések megvalósítása, a helyi civil szervezeteket leginkább érintő témákban (pl. szervezeti, menedzselési kérdések, kapcsolatépítési, szponzorszervezési technikák, pályázatkészítési tudnivalók, EU-s témakörök stb.).
- 4) Folyamatos információszolgáltatás biztosítása: adatbázis építése, rendszeres aktualizálása és rendelkezésre bocsátása (együttműködve a többi civil szolgáltató központtal az erre a célra fenntartott intraneten, valamint a civil szolgáltató központ honlapján), különösen a következő területeken:
 - a. a megye civil szervezeti regisztere,
 - b. pályázati lehetőségek, kiírások, úrlapok biztosítása,
 - c. megyei ernyőszervezeti nyilvántartás,
 - d. megyei szakértői, előadói lista.
- 5) Civilszakmai dokumentációtár építése: könyvek, segédanyagok, audiovizuális anyagok gyűjtése, kölcsönzése, valamint az elektronikusan rendelkezésre álló, szabadon terjeszthető anyagok bemutatása a civil szolgáltató központ honlapján.
- 6) Rendszeres kapcsolattartás a civil szervezetek széles körével elektronikus vagy nyomtatott hírlevél kiadása keretében.
- 7) Az információ-szolgáltatás keretében a civil szolgáltató központ tevékenységével összefüggő információk közzététele érdekében internetes honlapot szerkeszt, illetve azt folyamatosan aktualizálja. A honlapon fel kell tüntetni a programmal kapcsolatos leglényegesebb információkat, az igénybe vehető szolgáltatásokat, azok helyét, idejét, módját, ellenértékét, egyéb feltételeit.
- 8) Konkrét tevékenységi együttműködést alakít ki az adott terület egyéb közösségi szolgáltatóival, pl. esélyek háza, regionális ifjúsági szolgáltató irodák, teleházak, kistérségi megbízottak és menedzserek, falugondnokok, európai információs pontok.
- 9) Hálózati funkció: együttműködik a feladatmegvalósításban a megye hasonló vagy részben hasonló célú civil szervezeteivel, más szolgáltató-fejlesztő szervezeteivel, valamint a többi megyei civil szolgáltató központtal.

Zootábor 2010

PECS
ZOO

Idén is vár a Pécsi Állatkert!

Ha szereted az állatokat, kíváncsi vagy, hogyan működik az állatkert, akkor itt a helyed.

Jó barátokra és szép élményekre tehetsz szert nálunk.

2010. június 21- augusztus 6. heti turnusokban.

72/532-151

www.pecszoo.hu